

Безбар'єрна Україна 2026

Зміна № 3 до ДБН В.2.2-40:2018

Постанова КМУ №967

AI-експертиза

ЧОМУ БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ – ЦЕ ПРІОРИТЕТ?

100%

РІВНІСТЬ ПРАВ

Безбар'єрність – це не просто слово, це шлях до суспільства, де кожна людина відчуває себе потрібною та важливою. Це принцип, що ставить у центр уваги людину та її гідність.

- ✓ **Гідність:** Можливість самостійного доступу до будь-якої послуги без сторонньої допомоги.
- ✓ **Економіка:** Залучення маломобільних груп населення (МГН) до активного соціального та економічного життя громад.
- ✓ **Реабілітація:** Критично важливий фактор для повернення ветеранів у цивільний простір.

НОРМАТИВНІ ВЕКТОРИ 2025-2026

Зміна № 3 до ДБН

Чинність з 01.04.2026.

Розроблена на основі ДСТУ EN 17210:2024, що забезпечує пряму відповідність українських будівельних норм актуальному європейському стандарту EN 17210:2021 у сфері доступності та зручності використання побудованого середовища. Фокус на технічній деталізації навігації, дверних систем та прилеглих територій.

Постанова КМУ № 967

Прийнято 13.08.2025.

Спрощення доступу до культурної спадщини. Відміна дозвільних документів на будівництво пандусів при збереженні автентичності.

Основні зміни у термінології

- У тексті ДБН слова «похил» та «уклон» замінено на «ухил»
- Уточнено поняття «маломобільні групи населення (МГН)», «поручень», «комунікації вертикальні» та «комунікації горизонтальні»

Маломобільні групи населення (МГН) – люди, що відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації, або при орієнтуванні в просторі. До МГН віднесені особи з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди з дитячими колясками, люди старшого віку тощо.

Поручень – конструкція з металу, дерева, пластика чи іншого матеріалу, що забезпечує опору для користувачів під час спускання або підймання сходами, пандусом або похилою площиною, на шляхах руху та під час користування.

Комунікації вертикальні – зони, приміщення будівель і споруд, ділянок, призначені, головним чином, для руху по них людських потоків між поверхами.

Комунікації горизонтальні – зони, приміщення будівель і споруд, ділянок, призначені, головним чином, для руху по них людських потоків в межах одного поверху.

ЗМІНА № 3: ПРИЛЕГЛА ТЕРИТОРІЯ

- ✓ **Велопарковки:** Категорична вимога – розміщення поза межами пішохідних шляхів.
- ✓ **Ширина шляху:** Допускається звужувати ширину пішохідних шляхів до 1,2 м, за умови влаштування роз'їзних кишень / майданчиків розмірами не менше ніж 1,8 м x 2,0 м
- ✓ **Ухили:** Поздовжній – до 5%, поперечний – строго 1-2%.
- ✓ **Зони відпочинку:** Обов'язкове місце для крісла колісного біля лав.

Важливо: Зміна № 3 усуває "сірі зони" в трактуванні переходів між тротуаром та проїзною частиною. Бордюрний пандус тепер має чітку специфікацію завширшки та за ухилом.

ВХІДНІ ГРУПИ ТА ДВЕРНІ СИСТЕМИ

Згідно зі Зміною № 3, пороги мають бути максимально усунені:

- ✓ **Максимальна висота порогу:** Не повинна перевищувати **0,02 м**.
- ✓ **Геометрія:** При наявності порогу обов'язкові скоси/пандуси (ухил до 8%).
- ✓ **Маркування:** Кожен елемент порога має бути виділений контрастним кольором.
- ✓ **Ширина дверей:** Мінімум 0,9 м у просвіті для нових будівель.
- ✓ **Вхідна площадка** висотою більше ніж 0,2 м повинна мати огороження

Технічна деталь

Зміна № 3 забороняє використання обертових дверей як єдиного входу без дублювання розпашними або розсувними дверима шириною 0,9 м, позначені міжнародними символами доступності.

СХОДИ, ПОРУЧНІ ТА ПІДЙОМНИКИ

- ✓ **Поручні:** Діаметр 35-45 мм. Обов'язкове завершення (виліт 0,3 м) із заокругленням вгорі та внизу.
- ✓ **Кольори:** Поручні повинні контрастно відрізнятися від кольору поверхні сходів та інших прилеглих поверхонь.
- ✓ **Сходи:** Контрастне маркування першої та останньої (ширина 10 см), ширина маршу сходів не менше 1,35 м.
- ✓ **Підйомники:** Дозволені лише при реконструкції, якщо ліфт неможливий.

ЕВАКУАЦІЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ (МГН)

Пожежобезпечні зони

При неможливості швидкої евакуації МГН, мають бути облаштовані **пожежобезпечні зони**:

- Повинна бути незадимлена.
- Матеріали: Вогнестійкість не менше REI 60.

- ✓ **Шляхи:** Мінімальна ширина евакуаційного шляху – 1,5 м.
- ✓ **Двері:** Використання розсувних дверей на шляхах евакуації заборонено (крім спец. автоматики).

НАВІГАЦІЯ: ДОТИК ТА КОНТРАСТ

Тип рифу №1

Попередження: Конуси або півсфери. Попереджає про бар'єр, небезпеку чи перешкоду.

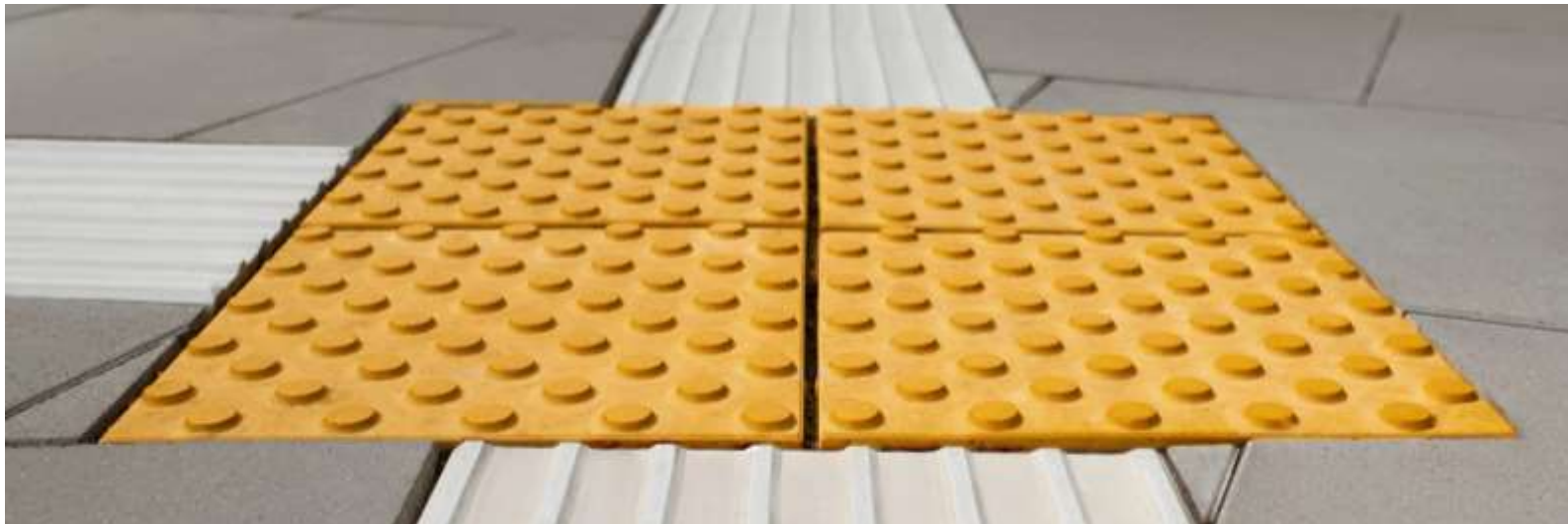
Тип рифу №2

Напрямок: Поздовжні ребра. Орієнтування для пошуку необхідного та безпечного напрямку руху (ширина – 0,3 м, допускається – 0,4 м).

Тактильний контраст

Забезпечується рифом, який повинен виступати над поверхнею на 0,004 – 0,005 м.

САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ПРИМІЩЕННЯ

- ✓ **Приміщення:** Ширина - від 1,7 м, глибина - від 2,2 м.
- ✓ **Поручні:** Відстань між ними - 0,7-0,75 м.
- ✓ **Дзеркало:** Нижній край на висоті 0,9 м.
- ✓ **Змішувачі:** без функції повороту: сенсорні або важільного типу
- ✓ **Умивальник:** На висоті від рівня підлоги:
 - для дорослих - 0,75-0,85 м;
 - для дітей - 0,4-0,5 м.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВЛАШТУВАННЯ ЗАСОБІВ БЕЗБАР'ЄРНОГО ДОСТУПУ (ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ)

Звільнення від дозвільних процедур: Влаштування засобів безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення включено до Переліку будівельних робіт, що не потребують документів на право їх виконання (відповідно до п. 11 ПКМУ від 07.06.2017 № 406).

Звільнення від прийняття в експлуатацію: Об'єкти, на яких завершено вищезазначені будівельні роботи, не підлягають обов'язковій процедурі прийняття в експлуатацію.

Сфера застосування: Норма поширюється на будинки, будівлі, споруди будь-якого призначення, їх комплекси, частини та об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури.

СПЕЦИФІКА ВЛАШТУВАННЯ ДОСТУПНОСТІ НА ОБ'ЄКТАХ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ (ЗМІНИ ЗГІДНО З ПКМУ Від 13.08.2025 № 967)

Скасування обмежень: Дію спрощеної процедури (п. 11 Переліку ПКМУ № 406) офіційно поширено на пам'ятки культурної спадщини та щойно виявлені об'єкти культурної спадщини.

Технічні обмеження при виконанні робіт: Допускається виключно за умови невторчання в огорожувальні/несучі конструкції та інженерні системи загального користування, а також за відсутності впливу на предмет охорони пам'ятки.

Вимоги до проєктної документації: Роботи здійснюються виключно на підставі затвердженої науково-проєктної документації (розробляється в одну стадію – «робочий проєкт»).

Стандартизація проєктування: Склад та зміст науково-проєктної документації має суворо відповідати вимогам ДБН А.2.2-14-2016 «Склад та зміст науково-проєктної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування» та погоджуватися у відповідних органах охорони культурної спадщини.

AI-КОНСУЛЬТАНТ: ЕВОЛЮЦІЯ ДОСТУПУ

AI-консультант з безбар'єрності – це спільний проєкт Мінрозвитку громад та КНУБА (Київський національний університет будівництва і архітектури), створений як цифровий помічник для архітекторів та громад.

Мета інструменту:

Швидка перевірка проєктних рішень на відповідність ДБН В.2.2-40:2018 (з урахуванням Зміни № 3) та надання миттєвих посилань на нормативи.

МОЖЛИВОСТІ АІ-ІНСТРУМЕНТУ

Аналіз та перевірка доступності

- Автоматичне розпізнавання дверних прорізів, проходів та ухилів пандусів на планах і кресленнях.
- Попередня перевірка об'єктів на відповідність вимогам безбар'єрності та ДБН.
- Аналіз необхідності дозвільної документації відповідно до Постанови КМУ №967.
- Формування базового аудиту доступності для громадських і житлових об'єктів.

Рішення для безбар'єрного середовища

- Рекомендації з універсального дизайну та інклюзивного простору.
- Підбір рішень для ветеранів, маломобільних груп населення та осіб з інвалідністю.
- Допомога у створенні доступних маршрутів, входів, санітарних зон та сервісів.
- Практичні чек-листи та приклади реалізації безбар'єрних просторів.

Експертиза та база знань

- Доступ до кращих практик Інституту ветеранів КНУБА та експертної групи «Безбар'єрність КНУБА».
- Підтримка у питаннях інклюзивної освіти, інфраструктури, транспорту та цифрової доступності.
- Навігація по чинних ДБН, нормативних документах та державних стратегіях.
- Консультаційна підтримка від профільних фахівців та партнерських організацій.

АІ не замінює експерта, але усуває 90% технічних помилок на стадії ескізу.

Україна без бар'єрів

Наша мета – створити простір, де кожен відчуває себе вдома.
Від історичного фасаду до сучасного житлового комплексу –
безбар'єрність має стати нормою життя, а не винятком.

Рівність. Гідність. Доступність.

Зміни до ДБН на офіційному порталі:

https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3790590059153983464?doc_type=2

AI-консультант:

<https://veterano.knuba.edu.ua/ai-konsultant-z-bezbar-iernosti/>